

‘Handhaving is gebaat bij een open dialoog’

VOC

De VOC slaat op meerdere terreinen haar vleugels uit. Zo is er een nieuwe samenwerking gestart om kennis uit te wisselen met promovendi, wordt actief de dialoog met toezichthouders gezocht en onderzoekt de vereniging of de huidige wetgeving ruimte biedt aan een eenvoudige versie van het centraal aandelhoudersregister (CAHR).

| TEKST Peter Steeman

Kennis delen vormt het fundament van de VOC. De nieuwe samenwerking met de stichting Wetenschappelijk Onderzoek Notarieel Ondernemingsrecht (WONO) past naadloos bij die ambitie, legt VOC-voorzitter Laurens Kelterman uit. ‘WONO biedt promovendi op het gebied van notarieel ondernemingsrecht een podium om hun onderzoek te presenteren aan een zaal met geïnteresseerden. Dat zijn onderzoekers, maar ook praktijkjuristen. Het is een initiatief dat heel goed past bij de VOC. Daarom gaan we dergelijke bijeenkomsten sponsoren. Het is voor onze leden heel interessant om te horen met wat voor onderzoek een promovendus bezig is.

‘Alertheid is een voorwaarde, maar net zo essentieel is vertrouwen in elkaar’

Het vergroot hun kennis, maar dat geldt andersom ook. De feedback die de promovendi van VOC-leden krijgen, zorgt ervoor dat het onderzoek naar notarieel ondernemingsrecht praktijkgericht blijft. Wetenschappelijk onderzoek kan heel conceptueel zijn. Een VOC-notaris kijkt juist vanuit de praktijk naar een onderzoek. Als je aan het conceptuele het maakbare verbindt, heb je er meer aan. De samenwerking met WONO geeft ons ook toegang tot een nieuw netwerk van wetenschappers op het gebied van ondernemingsrecht.’

BEL

In het overleg tussen de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en toezichthouders speelt de VOC een actieve rol. ‘We nemen deel aan gezamenlijke kennisbijeenkomsten met de Belastingdienst, het Bureau Financieel Toezicht, het OM en de FIOD. Onze leden hebben profijt van die dialoog omdat we

aan tafel zitten als het gaat over fraudezaken waarbij ondernemingsrecht een rol speelt. Het vergroot ons inzicht in de materie – welke indicatoren spelen een rol bij fraude? –, maar het draagt ook bij aan begrip voor elkaars positie. Hoe ga je om met geheimhoudings- en ministerieplicht? De toezichthouders kijken steeds scherper naar de rol van de notaris in fraudezaken. Vanzelfsprekend moet de toezichthouder de rotte appels aanpakken, maar handhaving is tevens gebaat bij een open dialoog. Het is prettig als een notaris zaken kan voorleggen waar hij twijfels bij heeft zonder dat ze direct in de vorm van een klacht of melding worden gedaan. Omgekeerd is het prettig als een toezichthouder in een vroeger stadium een notaris attendeert op een mogelijke fraude. ‘We zien tachtig bv’s op dat ene adres. Heb je dat onderzocht?’ De bereidheid bij de toezichthouders om een meer informeel contact mogelijk te maken, is er. Ze willen liever dat een notaris eerder aan de bel trekt. Alertheid is een voorwaarde, maar net zo essentieel is vertrouwen in elkaar. Daarvoor zijn deze gesprekken belangrijk.’

BELADEN

Is een centraal aandelhoudersregister (CAHR) mogelijk binnen de huidige wettelijke kaders? Die vraag wil de VOC onderzoeken. Waarom niet gewoon gewacht tot het CAHR-dossier zijn gang door het parlement heeft afgelegd? ‘Het huidige wetsvoorstel omvat veel meer dan waar de notaris behoefte aan heeft. Het is in eerste instantie niet een register voor notarissen, maar een instrument voor toezichthouders om fraude te signaleren waarvan de notarissen profiteren bij het onderzoek dat zij moeten doen. Dat maakt het tot een politiek beladen onderwerp waarin veel belangen moeten worden afgewogen. Terwijl het voor het notariaat een enorme winst is als er eenvoudig een register komt waarin je al het onderzoek kan doen. We zijn niet van plan een mini-CAHR te bouwen, maar om te onderzoeken wat de praktische mogelijkheden binnen de huidige wetgeving zijn om de notaris te faciliteren. Dus los van alle politieke-gevoelige zaken.’ ■